Juryrapport Gerard Westhoff talendidaktiekprijs 2015[1]

De Gerard Westhoff talendidaktiekprijs wordt jaarlijks uitgereikt aan het beste eindonderzoek op het gebied van vreemdetalendidactiek, geschreven door studenten aan Nederlandse lerarenopleidingen. Er zijn twee categorieën: scripties geschreven aan een eerstegraads of een tweedegraads lerarenopleiding. De prijs wordt om het jaar toegekend aan één van deze categorieën. Studenten van de tweedegraads bacheloropleidingen aan hogescholen waren dit jaar aan de beurt.

De jury bestond dit jaar uit Jenny Denman (vakdidactica Engels, Hogeschool Rotterdam), Jorien Radstake (vakdidactica Frans, Christelijke Hogeschool Windesheim) en Marjon Tammenga-Helmantel (vakdidactica Duits, Rijksuniversiteit Groningen). De jury heeft 9 inzendingen ontvangen, afkomstig uit 5 hogescholen. De jury verheugt zich erop dat het aantal inzendingen toegenomen is ten opzichte van de vorige edities en vindt het ook positef dat er spreiding is tussen talen: er waren 3 inzendingen Engels, 3 Spaans, 2 Frans en 1 Duits. Slechts 1 inzending kwam van een mannelijke student, meer diversiteit is dus zeker welkom.

Uit de 9 inzendingen, die allemaal van goede kwaliteit waren, heeft de jury één afstudeeronderzoek geselecteerd voor de prijs. Daarnaast wil de jury nog een afstudeeronderzoek speciaal vermelden. Beide scripties zijn van studenten Frans, en dat is de herbevestiging van een trend die al jaren gaande is. De winnende auteur is Claudia Onstein, afgestudeerd aan de Hogeschool Arnhem en Nijmegen. De speciale vermelding is voor Alissa den Drijver, afgestudeerd aan de Hogeschool van Amsterdam.

Heel bijzonder vindt de jury dat het de tweede keer is dat een studente van dezelfde vakdidactica gelauwerd wordt. Ook in 2013 was de begeleidster van de winnende scriptie Mireille van der Elst. De jury feliciteert dan ook Mireille van harte met dit resultaat.

De scriptie van Alissa den Drijver is een heel gedegen en systematisch uitgevoerd onderzoek met een leuke titel: *Je parle un petit peu français,' waarop ik zei: Praat Frans met mij, even Frans met mij'.* Een verdienste van het onderzoek is dat het niet alleen inzicht biedt in de mate waarin docenten Frans spreken tijdens hun lessen, maar ook in de manier waarop ze dat doen. Deze scriptie biedt de sectie Frans op de stageschool inzicht in de praktijk en een evidence-based handvat om keuzes en afspraken te maken over het gebruik van de doeltaal als voertaal tijdens de lessen. De jury vond dat het nog interessanter zou zijn geweest als Alyssa ook de leerlingen erbij betrokken had.

De titel van de scriptie van Claudia is *Leesvaardigheidsonderwijs op de iPad - Onderzoek naar het aanleren van leesstrategieën via digitaal lesmateriaal.* Claudia heeft onderzocht hoe een digitale lessenserie op een iPad ontwikkeld kan worden, zodat er meerwaarde ontstaat voor het leesvaardigheidsonderwijs. Dat was hard nodig op haar school, omdat na de overstap van

[1] Een verkorte versie van deze tekst is uitgesproken ter gelegenheid van de prijsuitreiking op de Landelijke Studiedag van Levende Talen op 6 november 2015

papieren naar digitale versie van leergangen op de iPad bepaalde leesstrategieën moeilijk getraind konden worden door de aangepaste vormgeving. Ze heeft op basis van ontwerpprincipes lessen via een speciaal programma ontwikkeld, uitgeprobeerd in drie eerste klassen en geëvalueerd. Haar conclusie is dat dat het aanleren van leesstrategieën via de iPad goed mogelijk is, en dat er zeker manieren zijn om gebruiksvriendelijkheid en interactiviteit te verbeteren.

En nu het oordeel van de jury over het onderzoek van Claudia. De jury vindt het onderwerp dat ze gekozen heeft heel actueel en exemplarisch voor wat nu op veel scholen gebeurt. De invoering van de iPad kan ook achteruitgang betekenen: je moet ervoor waken dat leerlingen niet met een in duur glas ingepakt boek gaan zitten leren. De jury is onder de indruk van haar brede aanpak en methodologische opzet: Claudia heeft twee en twintig ontwerpeisen geformuleerd op basis van literatuuronderzoek en hierbij heeft ze technische en vakdidactische aspecten geïntegreerd. Vervolgens heeft haar eigen lesmateriaal getoetst aan de ontwerpeisen. Haar onderzoek overstijgt het niveau van de klas en de sectie en betrekt ook schoolbeleid en uitgeverskeuzes.

De jury heeft ook enkele aanbevelingen. Voor een vervolgonderzoek zou ook meer internationale, wetenschappelijke en actuele literatuur moeten worden geraadpleegd, bijvoorbeeld literatuur over de meerwaarde van de iPad op scholen. Toegang tot deze bronnen is helaas problematisch voor studenten en docenten op hogescholen en scholen. Daarnaast zou het interessant zijn geweest als Claudia ook leerlingen had betrokken in haar interviews. Nu zijn alleen docenten bevraagd.

De jury hoopt dat de aanpak van Claudia uitgevers en scholen stimuleert om in teams waarin docenten en vakdidactici ook vertegenwoordigd zijn de stap naar digitalisering te begeleiden. In deze stap moet de kritische bijdrage van leerlingen niet worden vergeten. De jury acht het wenselijk dat dat het afstudeeronderzoek van Claudia en ook dat van Alyssa tot een publicatie in Levende Talen Magazine of Tijdschrift leidt en dat op deze manier andere studenten geïnspireerd raken om vergelijkbaar onderzoek uit te voeren voor andere talen en lessituaties.